

1 Κεφάλαιο από το βιβλίο Γκνιάνα Γιόγκα
του Σουάμι Βιβεκάναντα

ΠΗΓΗ: http://www.ramakrishnavivekananda.info/vivekananda/volume_2/vol_2_frame.htm

Ο ΣΟΥΑΜΙ ΒΙΒΕΚΑΝΑΝΤΑ

Ο Σουάμι Βιβεκάναντα (1863 -1902), ο πρώτος προς τη Δύση, ερμηνευτής του πραγματικού Ινδουισμού, ήταν ο σημαντικότερος μαθητής του Σρι Ραμακρίσνα (1836 -1886), πού είναι ο τελευταίος, κι από ορισμένες πλευρές, ο μεγαλύτερος από το πλήθος των μεγάλων αγίων και φωτισμένων διδασκάλων, πού παρουσίασε ή Βεδάντα στη διάρκεια των αιώνων.

Μετά από τη θριαμβευτική του συμμετοχή στο Παγκόσμιο Κοινοβούλιο των Θρησκειών, που οργανώθηκε στο Σικάγο, το 1893, όπου δίδαξε *την αρμονία των θρησκειών*, ο Σουάμι Βιβεκάναντα έμεινε στην Αμερική για τρία χρόνια, ταξιδεύοντας, κηρύττοντας και μελετώντας τις αμοιβαίες προσφορές πού θα μπορούσαν να κάνουν ή Δύση και ή Ανατολή. Το 1895 επισκέφθηκε το Λονδίνο, όπου οι ομιλίες του πάνω στη ΓΚΝΙΑΝΑ ΓΙΟΓΚΑ έτυχαν θερμής υποδοχής. (Το πιο πάνω κειμενάκι δεν είναι από την ίδια πηγή)

Ο ΑΤΜΑΝ

(Διάλεξη που δόθηκε στην Αμερική)

Πολλοί από σας θα έχουν διαβάσει το περίφημο βιβλίο του Μάξ Μύλλερ, *Τρεις Διαλέξεις πάνω στη Φιλοσοφία της Βεδάντα*, και ίσως κάποιος, να έχουν διαβάσει, στα Γερμανικά, το βιβλίο του Καθηγητή Ντούσεν πάνω στην ίδια φιλοσοφία. Σε ο,τι γράφεται και διδάσκεται στην Δύση για τη θρησκευτική σκέψη της Ινδίας, αντιπροσωπεύεται κυρίως μια σχολή της ινδικής σκέψης, αυτή που ονομάζεται Αντβάϊτα, η μονιστική πλευρά της Ινδικής θρησκείας· και μερικές φορές θεωρείται ότι όλες οι διδασκαλίες των Βεδών αποτελούνται από εκείνο το ένα φιλοσοφικό σύστημα. Ωστόσο, υπάρχουν, διάφορες φάσεις της Ινδικής σκέψης· και ίσως, αυτή η μη-δυϊστική μορφή είναι μειονότητα αν συγκριθεί με τις άλλες φάσεις. Από τους αρχαιότερους χρόνους υπήρξαν διάφορες αιρέσεις σκέψης στην Ινδία, και δεδομένου ότι δεν υπήρξε ποτέ μια διατυπωμένη ή αναγνωρισμένη εκκλησία ή οποιοδήποτε σώμα ανθρώπων για να καθορίσει τα δόγματα που πρέπει να ακολουθούνται από κάθε σχολή, οι άνθρωποι ήταν πολύ ελεύθεροι να επιλέξουν τα δικά τους σχήματα, να κάνουν τη δική τους φιλοσοφία και να καθιερώσουν τις δικές τους αιρέσεις. Επομένως, διαπιστώνουμε ότι από τους αρχαιότερους χρόνους η Ινδία ήταν πλήρης θρησκευτικών αιρέσεων. Ακόμη και σήμερα, δεν ξέρω πόσες εκατοντάδες αιρέσεις έχουμε στην Ινδία, και πολλές νέες έρχονται στην ύπαρξη κάθε χρόνο. Φαίνεται ότι η θρησκευτική δραστηριότητα αυτού του έθνους είναι απλά ανεξάντλητη.

Από αυτές τις διάφορες αιρέσεις, αρχικά, μπορούν να γίνουν δύο κύριοι διαχωρισμοί, οι ορθόδοξες και οι ανορθόδοξες. Εκείνοι που πιστεύουν στις Ινδικές γραφές στις Βέδες, ως τις αιώνιες αποκαλύψεις της αλήθειας, καλούνται ορθόδοξοι, και εκείνοι που στηρίζονται σε άλλες αρχές, που απορρίπτουν τις Βέδες, είναι οι ετερόδοξοι στην Ινδία. Οι κύριες σύγχρονες ανορθόδοξες Ινδικές αιρέσεις είναι οι Τζαϊνιστές και οι Βουδιστές. Μεταξύ των ορθόδοξων μερικοί υποστηρίζουν ότι οι Γραφές είναι πολύ ανώτερες αρχές από την λογική· άλλοι πάλι λένε ότι μόνο εκείνο το τμήμα των Γραφών που είναι ορθολογικό πρέπει να γίνει αποδεκτό και το υπόλοιπο να απορριφθεί.

Από τους τρεις ορθόδοξους διαχωρισμούς, Σάνκχγιας, Ναϊγιάνικας και Μιμάμσακας, οι δύο πρώτες, αν και υπήρξαν ως φιλοσοφικές σχολές, απέτυχαν να διαμορφώσουν οποιοδήποτε αίρεση. Η μία αίρεση που πραγματικά καλύπτει τώρα την Ινδία είναι αυτή των μεταγενέστερων Μιμάμσακας ή των Βεδαντιστών. Η φιλοσοφία τους ονομάζεται Βεδάντα ή Βεδαντισμός. Όλες οι σχολές της Ινδουιστικής φιλοσοφίας αρχίζουν από την Βεδάντα ή τις Ουπανισάδες, αλλά οι μονιστές υιοθέτησαν το όνομα αυτό ως ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, επειδή ήθελαν να βασίσουν το σύνολο της θεολογίας και φιλοσοφίας πάνω στην Βεδάντα και πουθενά αλλού. Στην πορεία του χρόνου η φιλοσοφία της Βεδάντα υπερίσχυσε, και όλες οι διάφορες αιρέσεις της Ινδίας που υπάρχουν τώρα μπορούν να αναφερθούν σε μία ή άλλη σχολή της Βεδάντα. Ωστόσο αυτές οι σχολές δεν είναι ομόφωνες στις απόψεις τους.

Διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν τρεις κύριες διαφοροποιήσεις μεταξύ των Βεδαντιστών. Όλοι όμως συμφωνούν σε ένα σημείο, και αυτό είναι ότι όλοι πιστεύουν στο Θεό. Όλοι αυτοί οι Βεδαντιστές πιστεύουν επίσης ότι οι Βέδες είναι ο εξ αποκαλύψεως λόγος του Θεού, όχι ακριβώς με την ίδια έννοια, ίσως, όπως οι Χριστιανοί ή οι Μουσουλμάνοι πιστεύουν, αλλά με μια πολύ ιδιαίτερη έννοια. Η άποψή τους είναι ότι οι Βέδες είναι μια έκφραση της γνώσης του Θεού, και δεδομένου ότι ο Θεός είναι αιώνιος, η γνώση Του είναι αιώνια μαζί με Αυτόν, έτσι οι Βέδες είναι αιώνιες. Υπάρχει μία άλλη κοινή πεποίθηση: αυτή της δημιουργίας σε κύκλους, ότι το σύνολο της δημιουργίας εμφανίζεται και εξαφανίζεται· ότι προβάλλεται και γίνεται χονδροειδές και όλο πιο χονδροειδές, και στο τέλος μιας ανυπολόγιστης χρονικής περιόδου γίνεται λεπτότερο και λεπτότερο, ώσπου διαλύεται και χάνεται, μετά ακολουθεί μια περίοδος ανάπαυσης. Πάλι αρχίζει να εμφανίζεται και περνάει μέσω της ίδιας διαδικασίας. Θέτουν ως αξίωμα την ύπαρξη ενός υλικού που αποκαλούν Ακάσα, το οποίο είναι κάτι σαν τον αιθέρα των επιστημόνων, και μιας δύναμης που ονομάζουν Πράνα. Σχετικά μ' αυτήν την Πράνα δηλώνουν ότι από τις δονήσεις της παράγεται το σύμπαν. Όταν ένας κύκλος τελειώνει, όλη αυτή η εκδήλωση της φύσης γίνεται λεπτότερη και λεπτότερη και διαλύεται σε εκείνο το Ακάσα που δεν μπορεί να γίνει ορατό ή αισθητό, όμως είναι αυτό από το οποίο παράγονται τα πάντα. Όλες οι δυνάμεις που βλέπουμε στη φύση, όπως η βαρύτητα, η έλξη, η άπωση, ή ως σκέψη, συναίσθημα, και νευρική κίνηση — όλες αυτές οι διάφορες δυνάμεις διαλύονται σε εκείνη την Πράνα, και οι δονήσεις της Πράνα σταματούν. Στην κατάσταση αυτή παραμένει μέχρι την έναρξη του επόμενου κύκλου. Τότε η Πράνα αρχίζει να δονείται, και εκείνη η δόνηση ενεργεί επάνω στο Ακάσα, και όλες αυτές οι μορφές προβάλλονται διαδοχικά.

Θα σας πω πρώτα για την σχολή που ονομάζεται δυϊστική σχολή. Οι δυϊστές πιστεύουν ότι ο Θεός, που είναι ο δημιουργός και ο κυβερνήτης του κόσμου, είναι αιώνια χωριστός από τη φύση, αιώνια χωριστός από την ανθρώπινη ψυχή. Ο Θεός είναι αιώνιος· η φύση είναι αιώνια· έτσι είναι και όλες οι ψυχές. Η φύση και οι ψυχές εκδηλώνονται και αλλάζουν, αλλά ο Θεός παραμένει ο ίδιος. Σύμφωνα με τους δυϊστές πάλι, αυτός ο Θεός είναι προσωπικός δηλαδή έχει ιδιότητες, όχι ότι έχει ένα σώμα. Έχει ανθρώπινες ιδιότητες· είναι φιλεύσπλαχνος, είναι δίκαιος, είναι ισχυρός, είναι παντοδύναμος, μπορούμε να Τον προσεγγίσουμε, μπορούμε να προσευχηθούμε σ' Αυτόν, μπορούμε να Τον αγαπήσουμε, ανταποδίδει την αγάπη μας, και ούτω καθ'εξής. Με μια λέξη, είναι ένας ανθρώπινος Θεός, μόνο που είναι απείρως μεγαλύτερος από τον άνθρωπο· δεν έχει καμία από τις κακές ιδιότητες που έχουν οι άνθρωποι. "Είναι η παρακαταθήκη άπειρου αριθμού ευλογημένων ιδιοτήτων" — αυτός είναι ο ορισμός τους για τον Θεό. Δεν μπορεί να δημιουργήσει χωρίς υλικά, και η φύση είναι το υλικό από το οποίο Αυτός δημιουργεί το σύμπαν. Υπάρχουν μερικοί μη-Βεδαντικοί δυϊστές, αποκαλούμενα "Ατομιστές", οι οποίοι πιστεύουν ότι η φύση δεν είναι παρά ένας άπειρος αριθμός ατόμων, και η θέληση του Θεού, ενεργεί επάνω σε αυτά και δημιουργεί. Οι Βεδαντιστές αρνούνται την ατομική θεωρία και λένε ότι είναι εντελώς παράλογη. Τα αδιαίρετα άτομα είναι όπως τα γεωμετρικά σημεία χωρίς τμήματα ή μέγεθος· αλλά εάν κάτι χωρίς τμήμα ή μέγεθος το πολλαπλασιάσουμε άπειρες φορές, θα παραμείνει το ίδιο. Ότι δεν έχει τμήματα δεν θα κάνει ποτέ κάτι που να έχει τμήματα· οποιοδήποτε αριθμό μηδενικών και να προσθέσουμε δεν θα κάνουν ούτε έναν αριθμό. Έτσι, εάν αυτά τα άτομα είναι τέτοια που δεν έχουν τμήμα ή μέγεθος, η δημιουργία του σύμπαντος απλά είναι αδύνατη από τέτοια άτομα.

Επομένως, σύμφωνα με τους Βεδαντικούς δυϊστές, υπάρχει αυτό που ονομάζουν αδιαχώριστη ή αδιαφοροποίητη φύση, και που από αυτήν ο Θεός δημιουργεί το σύμπαν. Η συντριπτική μάζα του Ινδικού λαού είναι δυϊστές. Σε γενικές γραμμές η ανθρώπινη φύση δεν μπορεί να συλλάβει κάτι υψηλότερο. Διαπιστώνουμε ότι το ενενήντα τοις εκατό του πληθυσμού της γης που πιστεύουν σε κάποια θρησκεία, είναι δυϊστές. Όλες οι θρησκείες της Ευρώπης και της Δυτικής Ασίας είναι δυϊστικές και τέτοιες πρέπει να είναι. Ο απλός άνθρωπος δεν μπορεί να σκεφτεί κάτι που δεν είναι συγκεκριμένο. Εκ φύσεως του αρέσει να προσκολλάται σε ο,τι η διάνοιά του μπορεί να συλλάβει. Δηλαδή, μπορεί να αντιληφθεί υψηλότερες πνευματικές ιδέες μόνο εάν τις κατεβάσει στο επίπεδο του. Μπορεί να αντιληφθεί αφηρημένες έννοιες, μόνο αν τις κάνει συγκεκριμένες. Αυτή είναι η θρησκεία των μαζών σε όλο τον κόσμο. Πιστεύουν σε έναν Θεό που είναι εξ ολοκλήρου χωριστός απ' αυτούς, όπως σε έναν μεγάλο βασιλιά, σε έναν υψηλό, ισχυρό μονάρχη. Συγχρόνως Τον καθιστούν αγνότερο από τους μονάρχες της γης· Του δίνουν όλες τις καλές ιδιότητες και αφαιρούν τις κακές απ' Αυτόν. Σαν να ήταν ποτέ δυνατόν να υπάρξει το καλό χωρίς το κακό· σαν να μπορούσε να υπάρξει οποιαδήποτε αντίληψη του φωτός χωρίς την αντίληψη του σκότους!

Σε όλες τις δυϊστικές θεωρίες η πρώτη δυσκολία είναι, πώς είναι δυνατόν κάτω από την κυριαρχία ενός δίκαιου και φιλεύσπλαχνου Θεού, που είναι η παρακαταθήκη άπειρου αριθμού καλών ιδιοτήτων, να μπορούν να υπάρχουν τόσα κακά σ' αυτόν τον κόσμο; Αυτή η ερώτηση τίθεται σ' όλες τις δυϊστικές θρησκείες, αλλά οι Ινδουιστές δεν εφεύραν ποτέ έναν Σατανά ως απάντηση σ' αυτήν. Οι Ινδουιστές ομόφωνα έριξαν το φταίξιμο στον άνθρωπο, και ήταν εύκολο γι' αυτούς να το κάνουν. Γιατί; Επειδή, όπως σας είπα προ ολίγου, δεν πιστεύουν ότι οι ψυχές δημιουργήθηκαν από το τίποτα. Βλέπουμε ότι σ' αυτήν την ζωή μπορούμε να σχηματίσουμε και να διαμορφώσουμε το μέλλον μας, κάθε ένας από μας, κάθε ημέρα, προσπαθεί να διαμορφώσει το αύριο· σήμερα καθορίζουμε τη μοίρα του αύριο· αύριο θα καθορίσουμε τη μοίρα του μεθαύριο, και ούτω καθεξής. Είναι πολύ λογικό ο συλλογισμός αυτός να ωθηθεί επίσης προς τα πίσω. Εάν από τις πράξεις μας διαμορφώνουμε την μοίρα μας στο μέλλον γιατί να μην εφαρμόσουμε τον ίδιο κανόνα στο παρελθόν; Εάν, σε μια άπειρη αλυσίδα, ορισμένοι κρίκοι επαναλαμβάνονται διαδοχικά τότε, εάν μια από αυτές τις ομάδες κρίκων εξηγηθεί, μπορούμε να εξηγήσουμε ολόκληρη την αλυσίδα. Έτσι, σε αυτό το άπειρο χρονικό διάστημα, εάν μπορούμε να κόψουμε ένα τμήμα και το εξηγήσουμε, το καταλάβουμε, τότε, εάν είναι αλήθεια ότι η φύση είναι ενιαία, η ίδια εξήγηση πρέπει να ισχύσει για ολόκληρη την αλυσίδα του χρόνου. Εάν είναι αλήθεια ότι επεξεργαζόμαστε την μοίρα μας εδώ μέσα σ' αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα, εάν είναι αλήθεια ότι όλα πρέπει να έχουν μια αιτία όπως την βλέπουμε τώρα, πρέπει επίσης να είναι αλήθεια ότι αυτό που είμαστε τώρα είναι το αποτέλεσμα του συνόλου του παρελθόντος μας· επομένως, κανένα άλλο πρόσωπο δεν είναι απαραίτητο για να διαμορφώσει την μοίρα της ανθρωπότητας εκτός από τον ίδιο τον άνθρωπο. Τα δεινά που υπάρχουν στον κόσμο δεν προκαλούνται από κανέναν άλλο παρά από εμάς τους ίδιους. Έχουμε προκαλέσει όλο αυτό το κακό· και ακριβώς όπως βλέπουμε συνεχώς τη δυστυχία ως αποτέλεσμα κακών ενεργειών, έτσι μπορούμε επίσης να δούμε ότι ένα μεγάλο μέρος της υπάρχουσας δυστυχίας στον κόσμο είναι το αποτέλεσμα του παρελθοντικού κακού του ανθρώπου. Επομένως, σύμφωνα με την θεωρία αυτή, μόνο ο άνθρωπος, είναι υπεύθυνος. Ο Θεός δεν φταίει. Αυτός, ο αιώνια φιλεύσπλαχνος Πατέρας, δεν φταίει καθόλου. "Θερίζουμε ό, τι σπέρνουμε."

Ένα άλλο ιδιαίτερο δόγμα των δυϊστών είναι, ότι κάθε ψυχή πρέπει τελικά να αποκτήσει τη σωτηρία. Καμιά δεν θα μείνει έξω. Μέσα από διάφορες αντιξοότητες, θλίψεις και χαρές, κάθε μία θα βγει στο τέλος. Θα βγει από τι; Η μία κοινή ιδέα όλων των δυϊστικών Ινδουιστικών αιρέσεων είναι ότι όλες οι ψυχές πρέπει να βγουν απ' αυτόν τον κόσμο. Ούτε ο κόσμος που βλέπουμε και αισθανόμαστε, ούτε ακόμη και ο φανταστικός, μπορεί να είναι ο σωστός, πραγματικός, επειδή και οι δύο είναι ένα μείγμα καλού κακού. Σύμφωνα με τους δυϊστές, υπάρχει πέρα απ' αυτόν τον κόσμο ένας τόπος γεμάτος ευτυχία και χαρά μόνο· και όταν εκείνος ο τόπος επιτευχθεί, δεν θα υπάρξει άλλη ανάγκη γέννησης και επαναγέννησης, ζωής και θανάτου· και αυτή η ιδέα είναι πολύ πολύτιμη σ' αυτούς. Ούτε ασθένεια, ούτε θάνατος θα υπάρχει εκεί. Θα υπάρχει αιώνια ευτυχία, και θα βρίσκονται στην παρουσία του Θεού αιώνια απολαμβάνοντάς Τον για πάντα. Πιστεύουν ότι όλα τα όντα, από το μικρότερο σκουλήκι μέχρι τους ανώτερους αγγέλους και θεούς, όλοι, αργά ή γρήγορα, θα φτάσουν σ' εκείνο τον κόσμο όπου δεν θα υπάρχει πια δυστυχία. Αλλά ο κόσμος μας δεν θα τελειώσει ποτέ· θα συνεχίζεται στο άπειρο, αν και κινείται κατά κύματα. Αν και κινείται σε κύκλους δεν τελειώνει ποτέ. Ο αριθμός των ψυχών που πρόκειται να σωθούν, που πρόκειται να τελειοποιηθούν, είναι άπειρος. Μερικές είναι στα φυτά, μερικές είναι στα κατώτερα ζώα, μερικές είναι στους ανθρώπους, μερικές στους θεούς, αλλά όλοι τους, ακόμη και οι ανώτεροι θεοί, είναι ατελείς, είναι στη δουλεία. Ποια είναι η δουλεία; Η αναγκαιότητα του να γεννιούνται και να πεθαίνουν. Ακόμη και οι ανώτεροι θεοί πεθαίνουν. Ποιοι είναι αυτοί οι θεοί; Εννοούν ορισμένες καταστάσεις, ορισμένα αξιώματα. Για παράδειγμα, ο Ίντρα ο βασιλιάς των θεών, σημαίνει ένα ορισμένο αξίωμα· κάποια ψυχή που ήταν πολύ υψηλή έχει πάει να καλύψει εκείνη την θέση σε αυτόν τον κύκλο, και μετά από αυτόν τον κύκλο θα γεννηθεί πάλι ως άνθρωπος, και θα έρθει κάτω στην γη, και ένας άνθρωπος που ήταν πολύ καλός σε αυτόν τον κύκλο θα πάει και θα καλύψει εκείνη την θέση στον επόμενο κύκλο. Έτσι με όλους αυτούς τους θεούς συμβαίνει το ίδιο· είναι ορισμένα αξιώματα που διαδοχικά συμπληρώθηκαν από τα εκατομμύρια και εκατομμύρια των ψυχών, οι οποίες, αφού συμπλήρωσαν εκείνα τα αξιώματα, ήρθαν κάτω στην γη και γεννήθηκαν ως άνθρωποι. Εκείνοι που κάνουν καλές πράξεις σ' αυτόν τον κόσμο και βοηθούν άλλους, αλλά με γνώμονα την ανταμοιβή, ελπίζοντας να φθάσουν στον παράδεισο ή για να πάρουν τον έπαινο των συνανθρώπων τους, πρέπει όταν πεθαίνουν, να καρπωθούν τα οφέλη εκείνων των καλών εργασιών — να γίνουν αυτοί οι θεοί. Αλλά αυτό δεν είναι σωτηρία· η σωτηρία δεν θα έρθει ποτέ μέσω της ελπίδας της ανταμοιβής. Ο,τι επιθυμεί ο άνθρωπος ο Κύριος του το δίνει. Οι άνθρωποι επιθυμούν δύναμη, επιθυμούν γόητρο, επιθυμούν τις απολαύσεις ως θεοί, και οι επιθυμίες αυτές εκπληρώνονται, αλλά κανένα αποτέλεσμα καμιάς εργασίας δεν μπορεί να είναι αιώνιο. Η επίδραση θα εξαντληθεί μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα· μπορεί να είναι αιώνες, αλλά μετά θα χαθεί, και αυτοί οι θεοί πρέπει να έρθουν κάτω στην γη και να γίνουν πάλι άνθρωποι και να έχουν άλλη μια ευκαιρία για απελευθέρωση. Τα κατώτερα ζώα θα ανέβουν και θα γίνουν άνθρωποι, γίνονται θεοί, ίσως κατόπιν γίνουν πάλι άνθρωποι, ή επιστρέφουν ως ζώα, μέχρι το χρόνο που θα απαλλαγούν από όλες τις επιθυμίες για τις απολαύσεις, τη δίψα για ζωή, από την προσκόλληση στο "εγώ και το δικό μου". Αυτό το "εγώ και το δικό μου" είναι η ίδια η ρίζα όλου του κακού στον κόσμο. Εάν ρωτήσετε έναν δυϊστή, "Είναι δικό σας το παιδί;" θα πει, "Είναι του Θεού. Η παρουσία μου δεν είναι δική μου, είναι του Θεού." Τα πάντα πρέπει να θεωρούνται ό, τι είναι του Θεού.

Τώρα, αυτές οι διϋστικές αιρέσεις στην Ινδία είναι ένθερμοι οπαδοί της χορτοφαγίας, και μεγάλοι κήρυκες του μη-φόνου των ζώων. Αλλά οι απόψεις τους είναι αρκετά διαφορετικές από αυτήν του βουδιστών. Εάν ρωτήσετε έναν βουδιστή "Γιατί κηρύσσεις ενάντια στον φόνο οποιουδήποτε ζώου;" θα απαντήσει, "Δεν έχουμε κανένα δικαίωμα να αφαιρέσουμε καμία ζωή"· και εάν κάνετε την ίδια ερώτηση σε έναν διϋστή, θα σας απαντήσει, "Επειδή το ζώο ανήκει στον Κύριο." Έτσι ο διϋστής λέει ότι αυτό το "εγώ και το δικό μου" πρέπει να εφαρμόζεται στο Θεό και μόνο στο Θεό. Αυτός είναι ο μόνος "εγώ" και όλα είναι δικά Του. Όταν ένας άνθρωπος φτάσει στην κατάσταση όπου δεν έχει κανένα "εγώ και δικό μου", όταν τα πάντα έχουν παραδοθεί στον Κύριο, όταν αγαπά όλους, και είναι έτοιμος να θυσιάσει ακόμη και την ζωή του για ένα ζώο, χωρίς καμία επιθυμία για ανταμοιβή, τότε η καρδιά του θα έχει εξαγνιστεί, και όταν εξαγνιστεί η καρδιά, σε εκείνη την καρδιά θα έρθει η αγάπη του Θεού. Ο Θεός είναι το κέντρο έλξης για κάθε ψυχή, και ο διϋστής λέει, "Μια βελόνα καλυμμένη με πηλό δεν θα ελκυθεί από έναν μαγνήτη, αλλά μόλις ξεπλυθεί ο πηλός, θα προσελκυστεί". Ο Θεός είναι ο μαγνήτης και η ανθρώπινη ψυχή είναι η βελόνα, και οι κακές πράξεις, είναι ο ρύπος και η σκόνη που την καλύπτουν. Μόλις η ψυχή γίνει αγνή, από φυσική έλξη θα έρθει στο Θεό και θα παραμείνει μαζί Του για πάντα, παραμένοντας όμως αιώνια χωριστή από Αυτόν. Η τελειοποιημένη ψυχή, εάν επιθυμεί, μπορεί να λάβει οποιαδήποτε μορφή· μπορεί να πάρει εκατό σώματα, ή να μην έχει κανένα, εάν επιθυμεί έτσι. Γίνεται σχεδόν παντοδύναμη, εκτός από το ότι δεν μπορεί να δημιουργήσει· εκείνη η δύναμη ανήκει μόνο στο Θεό. Κανένας, όσο τέλειος και να είναι, δεν μπορεί να διαχειριστεί τις υποθέσεις του σύμπαντος, αυτή η λειτουργία ανήκει στο Θεό. Αλλά όλες οι ψυχές, όταν γίνονται τέλειες, γίνονται ευτυχείς για πάντα και ζουν αιώνια με το Θεό. Αυτή είναι η διϋστική δήλωση.

Μια άλλη ιδέα των διϋστών που κηρύσσουν, είναι ενάντια στην ιδέα της επίκλησης στο Θεό "Κύριε, δώσε μου αυτό δώσε μου εκείνο". Πιστεύουν πως δεν πρέπει να γίνεται αυτό. Εάν κάποιος πρέπει να ζητήσει κάποιο υλικό δώρο, πρέπει να ζητήσει από τα κατώτερα από τον Θεό όντα, να ζητήσει από ένα από αυτούς τους θεούς, ή τους αγγέλους, ή ένα τελειωμένο ον για τα πρόσκαιρα πράγματα. Ο Θεός είναι μόνο για να αγαπιέται. Είναι σχεδόν βλασφημία η προσευχή στο Θεό, "Κύριε, δώσε μου αυτό δώσε μου εκείνο." Σύμφωνα με τους διϋστές, λοιπόν, ο,τι ο άνθρωπος επιθυμεί αργά ή γρήγορα, θα το έχει με την προσευχή σε έναν από τους θεούς· αλλά εάν θέλει τη σωτηρία, πρέπει να λατρεύει το Θεό. Αυτή είναι η θρησκεία των μαζών στην Ινδία.

Η αληθινή φιλοσοφία της Βεδάντα αρχίζει μ' αυτούς που είναι γνωστοί ως *σχετικοί μη-διϋστές*. Αυτοί δηλώνουν ότι το αποτέλεσμα δεν είναι ποτέ διαφορετικό από την αιτία· το αποτέλεσμα δεν είναι παρά η αιτία που αναπαράγεται με μια άλλη μορφή. Εάν το σύμπαν είναι το αποτέλεσμα και ο Θεός η αιτία, το σύμπαν πρέπει να είναι ο Ίδιος ο Θεός — δεν μπορεί να είναι τίποτα άλλο από αυτό. Αρχίζουν με τον ισχυρισμό ότι ο Θεός είναι και η τελεσιουργός και η υλική αιτία του σύμπαντος· ότι Αυτός είναι ο δημιουργός, και Αυτός ο ίδιος είναι το υλικό από το οποίο όλη η φύση προβάλλεται. Η λέξη "δημιουργία" στη γλώσσα σας δεν έχει καμία αντίστοιχη λέξη στην σανσκριτική, επειδή δεν υπάρχει καμιά αίρεση στην Ινδία που να πιστεύει στη δημιουργία, έτσι όπως θεωρείται στη Δύση, ως κάτι που να προέρχεται από το τίποτα. Φαίνεται ότι κάποτε υπήρξαν μερικοί που είχαν μια τέτοια ιδέα, αλλά πολύ γρήγορα σιώπησαν. Την σημερινή εποχή δεν ξέρω καμία αίρεση που να το πιστεύει αυτό. Αυτό που εννοούμε με τη λέξη δημιουργία είναι

προβολή αυτού που ήδη υπάρχει. Τώρα, ολόκληρο το σύμπαν, σύμφωνα με αυτή την αίρεση, είναι ο Θεός ο ίδιος. Αυτός είναι το υλικό του κόσμου. Στις Βέδες διαβάζουμε, "όπως η Ουρνανάμπνχι (αράχνη) βγάζει, το νήμα από το σώμα της όμοια και ολόκληρο το σύμπαν προήλθε από το Ον."

Εάν το αποτέλεσμα είναι η αιτία που αναπαράγεται, το ερώτημα είναι: "Πώς γίνεται και βρίσκουμε αυτό το υλικό, αδρανές, και χωρίς νόηση σύμπαν να προήλθε από έναν Θεό, ο οποίος δεν είναι υλικός, αλλά είναι αιώνια νοημοσύνη; Πώς, όταν η αιτία είναι αγνή και τέλεια, μπορεί το αποτέλεσμα να είναι τόσο διαφορετικό;" Τι μας λένε αυτοί οι σχετικοί μη-δυσιστές; Η θεωρία τους είναι ιδιόρρυθμη. Λένε πως οι τρεις υποστάσεις, Θεός, φύση, και ψυχή, είναι ένα. Ο Θεός είναι, τρόπον τινά, η Ψυχή, και η φύση και οι ψυχές είναι το σώμα του Θεού. Ακριβώς όπως έχω ένα σώμα και μια ψυχή, έτσι όλο το σύμπαν και όλες οι ψυχές είναι το σώμα του Θεού, και ο Θεός είναι η Ψυχή των ψυχών. Έτσι, ο Θεός είναι η υλική αιτία του σύμπαντος. Το σώμα μπορεί να αλλάξει — μπορεί να είναι νέο ή γέρικο, δυνατό ή αδύναμο — αλλά αυτό δεν επηρεάζει την ψυχή καθόλου. Είναι η ίδια η αιώνια ύπαρξη, που εκδηλώνεται μέσω του σώματος. Τα σώματα έρχονται και παρέρχονται, αλλά η ψυχή δεν μεταβάλλεται. Έτσι όλο το σύμπαν είναι το σώμα του Θεού, και υπό αυτήν την έννοια είναι Θεός. Αλλά οι μεταβολές στο σύμπαν δεν επηρεάζουν το Θεό. Από αυτό το υλικό δημιουργεί τον κόσμο, και στο τέλος ενός κύκλου το σώμα του γίνεται λεπτότερο, συστέλλεται· στην αρχή ενός άλλου κύκλου διαστέλλεται πάλι, και από αυτό εξελίσσονται όλοι αυτοί οι διαφορετικοί κόσμοι.

Τώρα τόσο οι δυσιστές όσο και οι σχετικοί μη-δυσιστές δέχονται ότι η ψυχή είναι από τη φύση της αγνή, αλλά εξαιτίας των πράξεών της γίνεται ακάθαρτη. Οι σχετικοί μη-δυσιστές το εκφράζουν πιο όμορφα από τους δυσιστές, λέγοντας ότι η αγνότητα και η τελειότητα της ψυχής συστέλλονται και πάλι ξανά εκδηλώνονται. Και αυτό που προσπαθούμε τώρα να κάνουμε είναι να εκδηλώσουμε πάλι την νοημοσύνη, την αγνότητα, και την δύναμη που είναι φυσική στην ψυχή. Οι ψυχές έχουν ένα πλήθος ιδιοτήτων, αλλά όχι την παντοδυναμία και την παντογνωσία. Κάθε κακή πράξη συστέλλει τη φύση της ψυχής, και κάθε καλή πράξη την διαστέλλει, και αυτές οι ψυχές, είναι όλες μέρη του Θεού. "Όπως από μια πυρακτωμένη φωτιά πετάνονται εκατομμύρια σπίθες της ίδιας φύσης, έτσι, από αυτήν την Άπειρη Ύπαρξη, τον Θεό, προήλθαν όλες αυτές οι ψυχές." Ο καθένας έχει τον ίδιο στόχο. Ο Θεός των σχετικών μη-δυσιστών είναι επίσης ένας Προσωπικός Θεός, παρακαταθήκη άπειρου αριθμού θείων ιδιοτήτων, μόνο που Αυτός διαποτίζει τα πάντα στο σύμπαν. Αυτός ενυπάρχει σε όλα και παντού· και όταν οι γραφές λένε ότι ο Θεός είναι τα πάντα, σημαίνει ότι ο Θεός διαποτίζει το πάντα, όχι ότι ο Θεός έγινε τοίχος, αλλά ότι ο Θεός *είναι* στον τοίχο. Δεν υπάρχει ένα μόριο, ένα άτομο μέσα στο σύμπαν όπου Αυτός δεν είναι. Οι ψυχές είναι όλες περιορισμένες δεν είναι πανταχού παρούσες. Όταν αναπτυχθούν οι δυνάμεις τους και γίνουν τέλειες, δεν υπάρχει πια γι'αυτές ούτε γέννηση ούτε θάνατος· ζουν με τον Θεό για πάντα.

Τώρα ερχόμαστε στην Ατβάιτα, το τελευταίο και, από ο,τι νομίζουμε το ωραιότερο λουλούδι της φιλοσοφίας και της θρησκείας που παρουσιάστηκε σε οποιαδήποτε χώρα και οποιαδήποτε εποχή, όπου η ανθρώπινη σκέψη επιτυγχάνει την υψηλότερη έκφρασή της και υπερβαίνει ακόμη και το μυστήριο που φαίνεται να είναι αδιαπέραστο. Αυτή είναι η *μη-δυσιστική* Βεδάντα. Είναι πάρα πολύ βαθιά, πάρα πολύ ανυψωμένη για να είναι η θρησκεία των μαζών. Ακόμη και στην

Ινδία, την πατρίδα της, όπου δεσπάζει συνεχώς τα τελευταία τρεις χιλιάδες χρόνια, δεν μπόρεσε να διαπεράσει τις μάζες. Καθώς προχωρούμε θα διαπιστώσουμε ότι είναι δύσκολο ακόμη και για τον πιο βαθυστόχαστο άνδρα ή γυναίκα σε οποιαδήποτε χώρα να κατανοήσει την Ατβάιτα. Έχουμε καταστεί τόσο αδύναμοι έχουμε φτάσει τόσο χαμηλά. Μπορεί να λέμε μεγάλα λόγια, αλλά φυσικά θέλουμε να ακουμπάμε σε κάποιον άλλο. Είμαστε σαν μικρά, αδύναμα φυτά, που διαρκώς θέλουμε ένα υποστήριγμα. Πόσες φορές μου ζήτησαν μια "βολική θρησκεία!" Πολύ λίγοι άνθρωποι ζητούν την αλήθεια, ακόμα λιγότεροι δε τολμούν να μάθουν την αλήθεια, και πολύ πιο λίγοι τολμούν να την ακολουθήσουν σε όλες τις πρακτικές της απόψεις. Δεν φτάνει οι άνθρωποι είναι αδύναμος ο νους τους. Οποιαδήποτε νέα σκέψη, ειδικά ενός υψηλού επιπέδου, δημιουργεί μια διαταραχή, προσπαθεί να κάνει ένα νέο αγωγό, τρόπον τινά, στον εγκέφαλο, και αυτό κλονίζει το σύστημα, εκτρέποντας τους ανθρώπους από την ισορροπία τους. Έχουν συνηθίσει σε ορισμένο περιβάλλον, και πρέπει να υπερνικήσουν μια τεράστια μάζα αρχαίων προλήψεων, προγονικών προλήψεων, πρόληψη κοινωνικών τάξεων, πρόληψη πόλεων, πρόληψη χωριών, και πάνω από όλες, την απέραντη μάζα της πρόληψης που είναι έμφυτη σε κάθε άνθρωπο. Και όμως υπάρχουν μερικές γενναίες ψυχές στον κόσμο που τολμούν να αντιληφθούν την αλήθεια, οι οποίες τολμούν να την δεχθούν, και που τολμούν να την ακολουθήσουν ως στο τέλος.

Τι δηλώνει ο Ατβαϊτιστής; Λέει, εάν υπάρχει Θεός, εκείνος ο Θεός πρέπει να είναι και η υλική και η τελεσιουργός αιτία του κόσμου. Αυτός, όχι μόνο είναι ο Δημιουργός, αλλά Αυτός επίσης, είναι και το δημιούργημα. Αυτός ο ίδιος είναι το Σύμπαν. Πώς γίνεται αυτό; Ο Θεός, ο Αγνός, το Πνεύμα, να έχει γίνει το Σύμπαν; Ναι φαινομενικά έτσι είναι. Αυτό που όλοι οι άνθρωποι εν αγνοία θεωρούν ως σύμπαν στην πραγματικότητα δεν υπάρχει. Τι είσαστε εσείς, εγώ και όλα αυτά τα πράγματα που βλέπουμε; Απλά αυτό—υπνωτισμός. Υπάρχει μόνο μια "Υπαρξη, το Άπειρο, και Παμμακάριο Ένα. Σ' αυτήν την Υπαρξη ονειρευόμαστε όλα αυτά τα διάφορα όνειρα. Είναι ο Άτμαν, που είναι πέρα από όλα, το Άπειρο, πέρα από κάθε τι γνωστό, πέρα από κάθε τι που μπορεί να γνωσθεί· εντός και μέσω Αυτού βλέπουμε το σύμπαν. Αυτό είναι η μόνη πραγματικότητα. Είναι αυτό το τραπέζι· Είναι το ακροατήριο μπροστά μου· Είναι ο τοίχος· Είναι τα πάντα, πλην του ονόματος και της μορφής. Αφαιρέστε τη μορφή του τραπεζιού, αφαιρέστε το όνομά του· ο,τι παραμένει είναι Αυτό. Ο Βεδαντιστής δεν αναφέρεται σε Αυτό ούτε ως Αυτός — ούτε ως Αυτή αυτά είναι μυθοπλασίες, αυταπάτες του ανθρώπινου εγκεφάλου — δεν υπάρχει φύλο στην Ψυχή. Οι άνθρωποι που είναι κάτω από την ψευδαίσθηση, οι οποίοι έχουν γίνει σαν τα ζώα, βλέπουν μια γυναίκα ή έναν άνδρα· οι ζωντανοί Θεοί δεν βλέπουν άνδρες ή γυναίκες. Πώς μπορεί αυτοί που είναι πέρα από όλα να έχουν οποιοδήποτε συναισθήση φύλου; Όλοι και όλα είναι Άτμαν — ο Εαυτός — χωρίς φύλο, ο Αγνός, ο για πάντα ευλογημένος. Είναι το όνομα και η μορφή, δηλαδή το σώμα, που είναι υλικά και κάνουν όλη αυτήν την διαφορά.. Εάν αφαιρέσετε αυτές τις δύο διαφορές του ονόματος και της μορφής, όλο το σύμπαν είναι ένα· δεν υπάρχουν δύο, παντού υπάρχει μόνο ένα. Εσείς και εγώ είμαστε ένα. Δεν υπάρχει ούτε φύση, ούτε Θεός, ούτε σύμπαν, υπάρχει μόνο εκείνη η μια Άπειρη Υπαρξη, από την οποία, μέσω του ονόματος και της μορφής, όλα αυτά παράγονται. Πώς να γνωρίσει κανείς τον Γνώστη; Ο γνώστης δεν μπορεί να γνωσθεί. Πώς μπορείτε να δείτε τον ίδιο σας τον Εαυτό; Το μόνο που μπορείτε να κάνετε είναι να αντικατοπτρίσετε τον εαυτό σας. Έτσι όλος αυτός ο κόσμος είναι η αντανάκλαση εκείνης της Μίας Αιώνιας Υπαρξης, του Άτμαν, και καθώς η αντανάκλαση πέφτει επάνω σε καλούς ή κακούς

ανακλαστήρες, δημιουργούνται καλές ή κακές εικόνες. Κατά συνέπεια στο δολοφόνο, ο ανακλαστήρας είναι κακός και όχι ο Εαυτός. Στον Άγιο ο ανακλαστήρας είναι αγνός. Ο Εαυτός — ο Άτμαν — είναι από τη φύση Του αγνός. Είναι η ίδια Μία Ύπαρξη του σύμπαντος που αντανακλάται από το χαμηλότερο σκουλήκι έως το μεγαλύτερο και τελειότερο ον. Το σύνολο αυτού του σύμπαντος είναι μία Ενότητα, μία Ύπαρξη, φυσικά, διανοητικά, ηθικά και πνευματικά. Κοιτάμε επάνω σ' αυτήν την Ύπαρξη με τις διαφορετικές μορφές και δημιουργούμε όλες αυτές τις εικόνες επάνω Της. Στο ον που έχει περιοριστεί στην κατάσταση του ανθρώπου, Αυτή εμφανίζεται ως κόσμος του ανθρώπου. Στο ον που είναι σε ένα υψηλότερο πεδίο της ύπαρξης, Αυτή μπορεί να φαίνεται σαν παράδεισος. Υπάρχει μόνο μια Ψυχή στο σύμπαν, όχι δύο. Αυτή ούτε έρχεται ούτε παύεται. Ούτε γεννιέται, ούτε πεθαίνει, ούτε μετενσαρκώνεται. Πώς μπορεί να πεθάνει; Πού μπορεί να πάει; Όλοι αυτοί οι παράδεισοι, όλες αυτές οι γήινες σφαίρες, και όλα αυτά τα μέρη είναι μάταιες φαντασιώσεις του νου. Δεν υπάρχουν, δεν υπήρξαν ποτέ στο παρελθόν, και δεν θα υπάρξει ποτέ στο μέλλον.

Είμαι πανταχού παρών, αιώνιος. Πού μπορώ να πάω; Πού δεν είμαι ήδη; Διαβάζω αυτό το βιβλίο της φύσης. Τελειώνω μια μια τις σελίδες, και τις γυρίζω, και το ένα μετά το άλλο τα όνειρα της ζωής φεύγουν. Μια άλλη σελίδα της ζωής τελειώνει· ένα άλλο όνειρο ζωής έρχεται, και φεύγει, έτσι γυρνάω τις σελίδες, και όταν τελειώσω την ανάγνωσή μου, το αφήνω και στέκομαι παράμερα, πετάω το βιβλίο, και το όλο θέμα έχει τελειώσει. Τι κηρύσσει ο Ατβαϊτιστής; Εκθρονίζει όλους τους Θεούς που υπήρξαν ποτέ, ή που θα υπάρξουν ποτέ στο σύμπαν και σε εκείνο τον θρόνο τοποθετεί τον Εαυτό του ανθρώπου, τον Άτμαν, που είναι ανώτερος από τον ήλιο και την σελήνη, ανώτερος από τους παράδεισους, μεγαλύτερος από αυτό το μεγάλο σύμπαν. Κανένα βιβλίο, καμία γραφή, καμία επιστήμη δεν μπορεί ποτέ να φανταστεί τη δόξα του Εαυτού που εμφανίζεται ως άνθρωπος, του πιο ένδοξου Θεού που υπήρξε ποτέ, του μοναδικού Θεού που υπήρξε, υπάρχει, ή θα υπάρξει ποτέ. Επομένως δεν πρέπει να λατρέψω, κανέναν εκτός από τον εαυτό μου. "Λατρεύω τον Εαυτό μου," λέει ο Ατβαϊτιστής. Σε ποιον θα υποκλιθώ; Χαιρετίζω τον Εαυτό μου. Σε ποιον θα προστρέξω για βοήθεια; Ποιος μπορεί να βοηθήσει εμένα, την Άπειρη Ύπαρξη του σύμπαντος; Αυτά είναι ανόητα όνειρα, παραισθήσεις· ποιος βοήθησε ποτέ κάποιον; Κανένας. Όποτε βλέπετε έναν αδύνατο άνθρωπο, ένα δυϊστή, να κλαίει και να οδύρεται για βοήθεια από κάπου επάνω από τους ουρανούς, είναι επειδή δεν ξέρει ότι οι ουρανοί είναι επίσης μέσα του. Θέλει βοήθεια από τους ουρανούς, και η βοήθεια έρχεται. Βλέπουμε ότι έρχεται· αλλά έρχεται από μέσα του, και το μπερδεύει νομίζοντας πως έρχεται απ' έξω. Μερικές φορές ένα άρρωστο άτομο που βρίσκεται στο κρεβάτι του μπορεί να ακούσει ένα χτύπο στην πόρτα. Σηκώνεται επάνω ανοίγει την πόρτα και δεν βλέπει κανένα εκεί. Επιστρέφει στο κρεβάτι, και πάλι ακούει ένα χτύπο. Σηκώνεται πάλι και ανοίγει την πόρτα. Κανένας δεν είναι εκεί. Στο τέλος καταλαβαίνει ότι ήταν ο κτύπος της καρδιάς του και φαντάστηκε ήταν ένας κτύπος στην πόρτα. Έτσι ο άνθρωπος, μετά από την μάταια αναζήτηση διαφόρων θεών έξω απ' αυτόν, ολοκληρώνει τον κύκλο, και επιστρέφει στο σημείο από το οποίο ξεκίνησε — την ανθρώπινη ψυχή, και διαπιστώνει ότι ο Θεός που έψαχνε στα βουνά και τα λαγκάδια, που τον αναζητούσε σε κάθε ποταμάκι, σε κάθε ναό, στις εκκλησίες και στα ουράνια, εκείνον τον Θεό που φανταζόταν να κάθεται στους ουρανούς και να κυβερνά τον κόσμο, είναι ο ίδιος ο Εαυτός του. Εγώ είμαι Αυτός, και Αυτός είναι εγώ. Κανένας εκτός από εμένα δεν ήταν Θεός, και αυτό το μικρό εγώ δεν υπήρξε ποτέ.

Όμως, πώς μπόρεσε εκείνος ο τέλειος Θεός να έχει εξαπατηθεί; Ποτέ δεν εξαπατήθηκε. Πώς μπόρεσε ένας τέλειος Θεός να ονειρευτεί; Ποτέ δεν ονειρεύτηκε. Η αλήθεια δεν ονειρεύεται ποτέ. Η ίδια η ερώτηση από που προέκυψε αυτή η ψευδαισθηση είναι παράλογη. Η ψευδαισθηση προκύπτει μόνο από μια ψευδαισθηση. Δεν θα υπάρξει καμία ψευδαισθηση μόλις φανεί η αλήθεια. Η ψευδαισθηση στηρίζεται πάντα επάνω στην ψευδαισθηση δεν στηρίζεται ποτέ επάνω στο Θεό, στην Αλήθεια, στον Άτμαν. Δεν είστε ποτέ σε ψευδαισθηση· είναι η ψευδαισθηση που είναι μέσα σας, ενώπιον σας. Ένα σύννεφο είναι εδώ· ένα άλλο έρχεται το ωθεί κατά μέρος και παίρνει τη θέση του. Μετά ένα άλλο έρχεται και το ωθεί μακριά. Όπως στον αιώνιο μπλε ουρανό, σύννεφα διαφόρων χρωμάτων και αποχρώσεων έρχονται, παραμένουν για λίγο και εξαφανίζονται, αφήνοντας το ίδιο αιώνιο μπλε, έτσι είστε και εσείς, αιώνια αγνοί, αιώνια τέλειοι. Είστε οι πραγματικοί Θεοί του σύμπαντος, όχι δεν υπάρχουν δύο — υπάρχει μόνο Ένα. Είναι λάθος να λέτε, "εσύ και εγώ" πείτε "Εγώ". Είμαι εγώ που τρώω σε εκατομμύρια στόματα· πώς μπορώ να πεινάω; Είμαι εγώ που εργάζομαι μέσω άπειρου αριθμού χεριών· πώς μπορώ να είμαι αδρανής; Είμαι εγώ που ζω τη ζωή ολόκληρου του σύμπαντος· πού υπάρχει θάνατος για μένα; Είμαι πέρα από κάθε ζωή, πέρα από κάθε θάνατο. Πού θα αναζητήσω την ελευθερία; Είμαι ελεύθερος από τη φύση μου. Ποιος μπορεί να με δεσμεύσει — εμένα — τον Θεό αυτού του σύμπαντος; Οι γραφές του κόσμου δεν είναι παρά μικροί χάρτες, που θέλουν να σκιαγραφήσουν τη δόξα μου, Εγώ είμαι η μόνη ύπαρξη στον κόσμο. Τότε τι να κάνω αυτά τα βιβλία; Έτσι λέει ο Ατβαϊτιστής.

"Γνωρίστε την αλήθεια και ελευθερωθείτε στη στιγμή". Τότε όλο το σκοτάδι θα εξαφανιστεί. Όταν ο άνθρωπος έχει δει τον εαυτό του ως ένα με το Άπειρο Ον του σύμπαντος, όταν όλη η χωριστικότητα έχει σταματήσει, όταν όλοι οι άνδρες και οι γυναίκες, όλοι οι θεοί και οι άγγελοι, όλα τα ζώα και τα φυτά, και όλο το σύμπαν έχουν λιώσει σε εκείνη την Ενότητα, τότε ο κάθε φόβος εξαφανίζεται. Μπορώ να κάνω κακό στον εαυτό μου; Μπορώ να σκοτώσω τον εαυτό μου; Μπορώ να τραυματίσω τον εαυτό μου; Ποιον να φοβηθώ; Μπορείτε να φοβηθείτε τον εαυτό σας; Τότε όλη η θλίψη θα εξαφανιστεί. Τι μπορεί να μου προκαλέσει θλίψη; Είμαι η Μία Ύπαρξη του σύμπαντος. Τότε κάθε ζήλια θα εξαφανιστεί· ποιον να ζηλέψω; Τον εαυτό μου; Τότε όλα τα κακά συναισθήματα εξαφανίζονται. Εναντίον ποιου να έχω κακό συναίσθημα; Εναντίον του εαυτού μου; Δεν υπάρχει κανένας στο σύμπαν εκτός από εμένα. Και αυτός είναι ο μόνος δρόμος προς την Γνώση, λέει ο Βεδαντιστής. Εξοντώστε όλη αυτήν την διαφοροποίηση, εξοντώστε όλη αυτήν την προκατάληψη ότι υπάρχει πολλαπλότητα. "Αυτός που σε αυτόν τον κόσμο της πολλαπλότητας βλέπει το Ένα, αυτός που σε αυτήν την άψυχη μάζα, βλέπει το Συναισθανόμενο Ον, αυτός που σε αυτόν τον κόσμο των σκιών συλλαμβάνει εκείνη την Πραγματικότητα, σ' αυτόν ανήκει αιώνια γαλήνη, σ' αυτόν και κανένα άλλον."

Αυτά είναι τα σημαντικότερα σημεία των τριών σταθμών που η Ινδική θρησκευτική σκέψη έχει κάνει όσον αφορά το Θεό. Είδαμε ότι άρχισε με τον έξω-κοσμικό Προσωπικό Θεό. Προχώρησε από τον εξωτερικό στο εσωτερικό κοσμικό σώμα στον Θεό που ενυπάρχει στο σύμπαν, και κατέληξε στην ταύτιση της ίδιας της ψυχής με εκείνον τον Θεό, και να καθιστά μια Ψυχή ως ένα τμήμα όλων αυτών των διαφόρων εκδηλώσεων στον κόσμο. Αυτή είναι η τελευταία λέξη των Βεδών. Αρχίζει με το δυϊσμό, περνά από τον σχετικό μη-δυϊσμό και τελειώνει στον τέλειο μονισμό. Ξέρουμε ότι είναι πολύ λίγοι σε αυτόν τον κόσμο που μπορούν να έρθουν στον

τελευταίο, ή ακόμα και να τολμήσουν να πιστέψουν σ' αυτό, και ακόμη λιγότεροι τολμούν να ζήσουν σύμφωνα μ' αυτό. Ωστόσο γνωρίζουμε ότι εκεί μέσα του βρίσκεται η εξήγηση κάθε ηθικής και κάθε πνευματικότητας μέσα στο σύμπαν. Γιατί ο καθένας λέει, "Κάντε καλό στους άλλους;" Ποια είναι η εξήγηση σ' αυτό; Γιατί όλοι οι μεγάλοι άνθρωποι κήρυξαν την αδελφοσύνη της ανθρωπότητας, και γιατί οι ακόμη μεγαλύτεροι άνθρωποι κήρυξαν την αδελφοσύνη κάθε ζωής; Διότι είτε είχαν επίγνωση αυτού είτε όχι, πίσω από όλα αυτά, πίσω όλων των παράλογων και προσωπικών προλήψεων τους, έλαμπε το αιώνιο φως του Εαυτού που απορρίπτει την πολλαπλότητα, βεβαιώνοντας ότι όλο το σύμπαν δεν είναι παρά ένα.

Και πάλι, η τελευταία λέξη των Βεδών μας έδωσε ένα σύμπαν, το οποίο μέσω των αισθήσεων βλέπουμε ως ύλη, μέσω της διάνοιας ως ψυχές, και μέσω του πνεύματος ως Θεό. Στον άνθρωπο ο οποίος ρίχνει επάνω του πέπλα, τα οποία ο κόσμος ονομάζει μοχθηρία και κακία, αυτό το ίδιο το σύμπαν θα αλλάξει και θα γίνει ένας φοβερός τόπος· σε ένα άλλον άνθρωπο, που θέλει τις απολαύσεις, αυτό το ίδιο το σύμπαν θα αλλάξει την εμφάνισή του και θα γίνει ένας παράδεισος, και στον τέλειο άνθρωπο ολόκληρο το σύμπαν θα εξαφανιστεί και θα γίνει ο ίδιος ο Εαυτός του.

Τώρα, για την σημερινή κοινωνία, τα τρία αυτά στάδια είναι απαραίτητα. Το ένα δεν αρνείται το άλλο, το ένα συμπληρώνει το άλλο. Ο Ατβαϊτιστής ή ο σχετικός Ατβαϊτιστής δεν λέει ότι ο δυϊσμός είναι λάθος· λέει ότι είναι μια σωστή άποψη, αλλά χαμηλότερη, που βρίσκεται στον δρόμο προς την αλήθεια. Γι' αυτό αφήστε τον καθένα να εργαστεί στο δικό του όραμα αυτού του σύμπαντος, σύμφωνα με τις δικές του ιδέες. Μην βλάπτετε κανέναν, μην αμφισβητείτε τη θέση κανενός· δεχθείτε τον άνθρωπο όπου και να βρίσκεται και, εάν μπορείτε, δώστε ένα χέρι βοήθειας και οδηγήστε τον σε ένα υψηλότερο επίπεδο, αλλά μην βλάπτετε και μην καταστρέψετε. Μακροπρόθεσμα όλοι θα φτάσουν στην αλήθεια. "Όταν όλες οι επιθυμίες της καρδιάς θα νικηθούν, τότε αυτός ο θνητός θα γίνει αθάνατος" — τότε ο ίδιος άνθρωπος θα γίνει Θεός.

Μετάφραση
—ομάδα μελέτης Ραμακρίσνα Βεδάντα—
www.myvedanta.gr